

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา แบบ ๒.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy in Philosophy

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ปรัชญา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Philosophy)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ด. (ปรัชญา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Philosophy)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น

๔. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้ ใฝ่สร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ นักวิจารณ์ นักวิพากษ์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทางปรัชญาและศาสนา โดยเฉพาะพุทธปรัชญา เพื่อพัฒนามนุษย์และสังคม

ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำเร็จด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ทำให้สังคมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบอย่างมากต่อมนุษย์ในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความจริง ความดี และความงามที่มนุษย์เคยยึดถือ จึงส่งผลให้สังคมต้องเผชิญปัญหาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ด้วยการกฎหมายหรือระเบียบทางสังคม การจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้มนุษย์เป็นผู้มีความสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยวิเคราะห์ วิวิจารณ์ วิพากษ์เรื่องความจริง ความดี และความงาม จนกระทั่งรู้จักแยกแยะคุณค่าที่สำคัญระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และมนุษย์กับเทคโนโลยี ซึ่งจะทำให้มนุษย์สามารถรู้และตัดสินใจว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การศึกษาวิชาปรัชญาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะวิชานี้สอนให้มนุษย์มีความรู้ในด้านความจริง ความดี และความงาม โดยเน้นการปลูกฝังศักยภาพในด้านกรวิเคราะห์ วิวิจารณ์ วิพากษ์ และสังเคราะห์องค์ความรู้พื้นฐานของความจริง ความดี และความงาม ผลที่ได้จากการศึกษาวิชานี้จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและสังคมให้มีความผาสุกอย่างยั่งยืนได้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเป็นผู้มีเชี่ยวชาญวิชาการด้านปรัชญา โดยเฉพาะพุทธปรัชญาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
๒. เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจาร์ณ และสังเคราะห์องค์ความรู้ทางปรัชญาและศาสนาเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ได้
๓. เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิจัย ประยุกต์ และพัฒนาองค์ความรู้ทางปรัชญาและศาสนา เพื่อพัฒนาสังคม
๔. เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นต้นแบบที่ดีงามให้แก่สังคม

๕. หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาศึกษา

หลักสูตรแบบ ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต เป็นหลักสูตรเน้นวิจัยเข้าห้องเรียนและทำวิทยานิพนธ์ โดยทำวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต ศึกษารายวิชารวม ๑๘ หน่วยกิต ศึกษารายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๒๔ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาพื้นฐาน ๑๘ หน่วยกิต (เฉพาะผู้ไม่จบปริญญาโท สาขาปรัชญา)

โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต แบบ ๒.๑
๑. หมวดวิชาบังคับ	
๑.๑ นับหน่วยกิต	๖
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๒๑)
๒. หมวดวิชาเอก	
๒.๑ นับหน่วยกิต	๖
๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)
๓. หมวดวิชาเลือก	๖
๔. หมวดวิชาพื้นฐาน	(๑๘)
๕. วิทยานิพนธ์	๓๖
รวมทั้งสิ้น	๕๔

๖. รายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรแบบ ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

(๑) หมวดวิชาบังคับ

ก. วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๖ หน่วยกิต

๘๐๒ ๑๐๑	สัมมนาพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	๓ (๓-๐-๙)
	Seminar on Buddhist Philosophy in Tipitaka	
๘๐๒ ๑๐๒	พระพุทธศาสนากับศาสตร์แห่งการตีความ	๓ (๓-๐-๙)
	Buddhism and Hermeneutics	

ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๒๑ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางปรัชญา Advanced Research Methodology in Philosophy	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๑๐๔	งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยเชิงปรัชญา English Academic Works for Research in Philosophy	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๑๐๕	งานนิพนธ์ภาษาบาลีและสันสกฤตเพื่อการวิจัย Pali and Sanskrit Works for Research	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๓๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน Insight Meditation	(๓) (๓-๓-๖)
๘๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Dissertation	(๓) (๓-๐-๙)
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑ Usage on Pali I	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒ Usage on Pali II	(๓) (๓-๐-๖)

(๒) หมวดวิชาเอก นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกปรัชญา ๖ หน่วยกิต และศึกษาวิชาที่กำหนดให้เพิ่มเติมอีก ๑ รายวิชา คือ

ก. วิชาเอก แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๖ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๗	การวิเคราะห์เชิงปรัชญา Philosophical Analysis	๓ (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๓๐๘	สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก Seminar on Problems in Eastern Philosophy	๓ (๓-๐-๙)

ข. วิชาเอก แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๙	สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา Seminar on Problems of Philosophy of Religions	(๓) (๓-๐-๙)
---------	--	-------------

(๓) หมวดวิชาเลือก นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๑๑	สัมมนาปรัชญาปรากฏการณ์วิทยาและอัตถิภาวนิยม ๓ Seminar on Philosophy of Phenomenology and Existentialism	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๒๑๒	สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันตก Seminar on Problems in Western Philosophy	๓ (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๒๑๖	ปรัชญายุคหลังสมัยใหม่ Post Modern Philosophy	๓ (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๓๑๔	สัมมนาปัญหาปรัชญาวิทยาศาสตร์ Seminar on Problems of Philosophy of Science	๓ (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๒๑๔	ปรัชญาภาษา Philosophy of Language	๓ (๓-๐-๙)

(๔) **หมวดวิชาพื้นฐาน** นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาอื่น ที่ไม่ใช่สาขาวิชาปรัชญา จะต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชาเพิ่มเติมอีก ๖ รายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชาต่อไปนี้

๘๐๒ ๓๒๑	การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๒ Philosophical Reasoning 2	(๓) (๒-๐-๙)
๖๐๓ ๑๐๖	อภิปรัชญาวิเคราะห์ Analytic Metaphysics	(๓) (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๓๐๗	ญาณวิทยาวิเคราะห์ Analytic Epistemology	(๓) (๓-๐-๙)
๖๐๓ ๒๐๘	จริยศาสตร์วิเคราะห์ Analytic Ethics	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๒๑๙	สัมมนาปรัชญาจีน Seminar on Chinese Philosophy	(๓) (๓-๐-๙)
๘๐๒ ๓๒๐	สัมมนาปรัชญาอินเดีย Seminar on Indian Philosophy	(๓) (๓-๐-๙)

(๕) **วิทยานิพนธ์**

๘๐๐ ๒๐๐	วิทยานิพนธ์ Dissertation	๓๖ หน่วยกิต
---------	-----------------------------	-------------

๗. แผนการจัดการศึกษา

ภาคการศึกษาที่ ๑

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
	วิชาบังคับ				
๘๐๒ ๑๐๑	สัมมนาพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	๓	๓	๐	๙
๘๐๐ ๑๐๒	พระพุทธศาสนากับศาสตร์แห่งการตีความ	๓	๓	๐	๙
๘๐๒ ๑๐๔	งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยเชิงปรัชญา	(๓)	๓	๐	๙
๘๐๒ ๑๐๕	งานนิพนธ์ภาษาบาลีและสันสกฤตเพื่อการวิจัย	(๓)	๓	๐	๙
	วิชาปรับพื้นฐาน				
๖๐๓ ๑๐๖	อภิปรัชญาวิเคราะห์**	(๓)	๓	๐	๙
๘๐๒ ๓๒๑	การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๒**	(๓)	๓	๐	๙
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)			

** รายวิชาสำหรับผู้ไม่จบสาขาวิชาปรัชญา

ภาคการศึกษาที่ ๒

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๘๐๒ ๒๐๓	วิชาบังคับ				
	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางปรัชญา	(๓)	๓	๐	๙
๑๐๒ ๓๐๒	วิชาเอก				
	การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓)	๓	๐	๖
๘๐๒ ๒๐๗	วิชาเลือก				
	การวิเคราะห์เชิงปรัชญา	๓	๓	๐	๙
XXX XXX	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓	๓	๐	๙
๖๐๓ ๒๐๘	วิชาปรับพื้นฐาน				
	จรรยาบรรณวิเคราะห์**	(๓)	๓	๐	๙
๖๐๓ ๓๐๗	ญาณวิทยาวิเคราะห์**	(๓)	๓	๐	๙
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)			

** รายวิชาสำหรับผู้ไม่จบสาขาวิชาปรัชญา

ภาคการศึกษาที่ ๓

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๘๐๒ ๓๐๖	วิชาบังคับ				
	วิปัสสนากรรมฐาน	(๓)	๓	๓	๖
๑๐๒ ๓๐๖	วิชาเอก				
	การใช้ภาษาบาลี ๒	(๓)	๓	๐	๖
๘๐๒ ๓๐๘	วิชาเลือก				
	สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก	๓	๓	๐	๙
๘๐๒ ๒๐๙	วิชาเลือก				
	สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา	(๓)	๓	๐	๙
XXX XXX	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓	๓	๐	๙
๘๐๒ ๓๑๙	วิชาปรับพื้นฐาน				
	สัมมนาปรัชญาจีน**	(๓)	๓	๐	๙
๘๐๒ ๓๒๐	สัมมนาปรัชญาอินเดีย**	(๓)	๓	๐	๙
	รวมนับหน่วยกิต	๖			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)			

** รายวิชาสำหรับผู้ไม่จบสาขาวิชาปรัชญา

ภาคการศึกษาที่ ๔

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด້วยตนเอง
๘๐๐ ๔๐๑	วิชาบังคับ				
	สัมมนาวิทยานิพนธ์	(๓)	๓	๐	๙
๘๐๐ ๒๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒	๐	๐	๑๒
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)			

** รายวิชาสำหรับผู้ไม่จบสาขาวิชาปรัชญา

ภาคการศึกษาที่ ๕

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด້วยตนเอง
๘๐๐ ๒๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒	๐	๐	๑๒
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ภาคการศึกษาที่ ๖

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด້วยตนเอง
๘๐๐ ๒๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒	๐	๐	๑๒
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-			

ไม่รวมการเรียนเสริมภาษาอังกฤษ MCU 005-006 (ยกเว้นผู้มีคุณสมบัติด้านภาษาเป็นไปตามเกณฑ์มหาวิทยาลัย)

๘. แนวสังเขปรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา หลักสูตรแบบ ๒.๑

หลักสูตรแบบ ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต เป็นหลักสูตรเน้นวิจัยเข้าห้องเรียนและทำวิทยานิพนธ์ โดยทำวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต ศึกษารายวิชารวม ๑๘ หน่วยกิต ศึกษารายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๒๔ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาพื้นฐาน ๒๐ หน่วยกิต (เฉพาะผู้ไม่จบปริญญาโท สาขาปรัชญา ต้องศึกษารายวิชาพื้นฐาน) ประกอบด้วย

(๑) หมวดวิชาบังคับ**ก. วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต****จำนวน ๖ หน่วยกิต****๘๐๒ ๑๐๑ สัมมนาพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก****(๓) (๓-๐-๙)****Seminar on Buddhist Philosophy in Tipitaka**

ศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดพื้นฐานทางปรัชญาที่สำคัญในพระไตรปิฎก ประกอบด้วยแนวความคิดทางอภิปรัชญา จักรวาลวิทยา ญาณวิทยา จริยศาสตร์และอื่น ๆ ในการศึกษาารายวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

๘๐๒ ๑๐๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์แห่งการตีความ**๓ (๓-๐-๙)****Buddhism and Hermeneutics**

ศึกษาศาสตร์แห่งการตีความแบบตะวันตกและตะวันออก โดยเน้นศาสนสัมพันธ์ภายในศาสนาและระหว่างศาสนา (Intra – Inter Relationship) และปรัชญาที่นำไปสู่การสร้างรูปแบบการตีความแบบต่าง ๆ รวมทั้งบริบทแวดล้อมทางสังคมและทางวิชาการ ที่มีอิทธิพลต่อการตีความคำสอนทางศาสนาให้เหมาะสมกับยุคสมัย โดยเฉพาะหลักการตีความในพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายานที่ปรากฏในคัมภีร์ต่าง ๆ เช่น กถาวัตถุ อรรถกถาเปฏโปกเทศ เนตติปกรณ์ วิสุทธิมรรค มลिनทปัญหา ปรัชญาปารมิตาสูตวลังกาวตารสูตร และหัวข้อธรรมบางข้อในพระอภิธรรมปิฎก เป็นต้น

ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๒๑ หน่วยกิต**๘๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางปรัชญา****(๓) (๓-๐-๙)****Advanced Research Methodology in Philosophy**

ศึกษาหลักการและวิธีการวิจัย กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัย การรวบรวมเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะและประเภทของงานวิจัยทางปรัชญา โดยเฉพาะด้านคุณภาพซึ่งเหมาะกับสาขาวิชาปรัชญา นำวิธีการแก้ปัญหาของ จอห์น ฮอสเปอร์ มาฝึกใช้ เน้นฝึกปฏิบัติโดยการเลือกหัวข้อวิจัยและดำเนินการวิจัย เพื่อนำไปสู่การวิจัยจริง

๘๐๒ ๑๐๔ งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยเชิงปรัชญา**(๓) (๓-๐-๙)****English Academic Works for Research in Philosophy**

ศึกษางานวิชาการหรืองานวิจัยที่สำคัญทางปรัชญาในภาคภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้นิสิตเกิดทักษะด้านการอ่านเอกสารวิชาการภาษาอังกฤษ รู้ศัพท์สำนวนทางปรัชญาในภาษาอังกฤษ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้าง เนื้อหา และองค์ความรู้ใหม่ในงานวิชาการหรืองานวิจัยเรื่องนั้นๆ ตลอดทั้งศึกษางานพุทธปรัชญาที่มีความโดดเด่นและมีผลกระทบอย่างสูงต่อการศึกษาวิจัยทางพุทธปรัชญาในอดีตและปัจจุบัน โดยเลือกศึกษาจากเอกสาร บทความทางวิชาการ และตำราภาษาอังกฤษ เพื่อให้มนิสิตมีทักษะด้านการอ่านเอกสารวิชาการภาษาอังกฤษ มีข้อมูลและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้า วิจัยด้านพุทธปรัชญา เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำวิจัย

๘๐๒ ๑๐๕ งานนิพนธ์ภาษาบาลีและสันสกฤตเพื่อการวิจัย (๓) (๓-๐-๙)

Pali and Sanskrit Works for Research

ศึกษางานนิพนธ์ภาษาบาลีและสันสกฤตจากคัมภีร์สำคัญ เช่น มิลินทปัญหา วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค มังคลัตถทีปนี สัทธรรมปุณฑริกสูตร วิมลเกียรตินิเทศสูตร ลังกาวดารสูตร โดยเน้นประเด็นปัญหาทางปรัชญา เช่น ปัญหาเรื่องโลกหน้า ปัญหาเรื่องการคบเพื่อน แนวคิดเรื่องจิต ภพภูมิ ปัญญา กรุณา พระโพธิสัตว์ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำวิจัย

๘๐๒ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน (๓) (๓-๓-๖)

Insight Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก โดยเน้นศึกษาสติปัฏฐาน ๔ รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๓-๖)

Seminar on Dissertation

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง การเขียนบทความวิจัย รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ เน้นตรวจสอบกระบวนการและความก้าวหน้าในการเขียนวิทยานิพนธ์ของนิสิต

๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

ศึกษาภาษาบาลี โดยเน้นแนวคิดทางปรัชญา เช่น แนวคิดอภิปรัชญา แนวคิดญาณวิทยา แนวคิดจริยศาสตร์ เป็นต้น ที่ปรากฏในหนังสือธรรมบท ๘ ภาค เน้นวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่ปรากฏอยู่ในภาษาบาลีในแต่ละปริบท

๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ศึกษาภาษาบาลี โดยเน้นแนวคิดทางปรัชญา เช่น แนวคิดอภิปรัชญา แนวคิดญาณวิทยา แนวคิดจริยศาสตร์ เป็นต้น ที่ปรากฏในหนังสือมังคลัตถทีปนีและวิสุทธิมรรค เน้นการอธิบายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมโยงแนวคิดทางปรัชญา และอธิบายพัฒนาการแนวคิดที่แฝงอยู่ในคัมภีร์ทั้งสอง

๒) หมวดวิชาเอก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกปรัชญา ๖ หน่วยกิต และศึกษาวิชาที่กำหนดให้เพิ่มเติมอีก ๑ รายวิชา คือ

ก. วิชาเอก แบบนับหน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๗ การวิเคราะห์เชิงปรัชญา (๓) (๓-๐-๙)

Philosophical Analysis

ศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดทางปรัชญาสำนักต่าง ๆ โดยเน้นการวิเคราะห์เหตุผลที่ใช้ในหลักการ วิธีการ และจุดมุ่งหมายของการนำเสนอแนวคิดทางปรัชญานั้น ในการศึกษาวิชา นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

๘๐๒ ๓๐๘ สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก

๓ (๓-๐-๙)

Seminar on Problems in Eastern Philosophy

สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันออก เช่น ปรัชญาอินเดีย ปรัชญาจีน เป็นต้น โดยผู้บรรยายตั้งคำถามให้นิสิตตอบพร้อมแสดงเหตุผลทั้งในแง่สนับสนุนและในแง่คัดค้าน ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

ข. วิชาเอก แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๐๙ สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา

(๓) (๓-๐-๙)

Seminar on Problems of Philosophy of Religions

สัมมนาปัญหาทางปรัชญาศาสนา เช่น เป้าหมายสูงสุดของศาสนา ปัญหาเกี่ยวกับพระเจ้า กรรม นิพพาน โมกษะ ภาษาศาสตร์ ประสพการณ์ทางศาสนา สัญลักษณ์ทางศาสนา ความเชื่อและความจริงทางศาสนา ศาสนากับเสรีภาพ ศาสนากับการกดขี่ทางเพศ ศาสนากับสันติภาพและความขัดแย้ง เป็นต้น ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

๓) หมวดวิชาเลือก ๖ หน่วยกิต ต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๘๐๒ ๒๒๑ สัมมนาปรัชญาปรากฏการณ์วิทยาและอัตถิภาวนิยม

๓ (๓-๐-๙)

Seminar on Philosophy of Phenomenology and Existentialism

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่สำคัญของนักคิดกลุ่มอัตถิภาวนิยม เช่น ปรัชญาของเฮเดอริส เกียร์เกการ์ด เฟดริค นิทส์เช คาร์ล จัสเปอร์ส มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ อัลแบร์ต กามูส และฌอง-ปอล ซาทร์ และศึกษาแนวความคิดสำคัญในปรากฏการณ์วิทยา เช่น การมุ่งอารมณ์ (Intentionality) สารัตถะ การลดทอน (Reduction) อัตตาเชิงอุตรวิสัย (Transcendental Ego) ในปรัชญาของ ฟรันซ์ เบรนท์ทาโน เอ็ดมุนด์ ฮูสเซิร์ล มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ แมร์โล ปองตี และฌอง-ปอล ซาทร์ ทั้งนี้ ให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์วิทยากับอัตถิภาวนิยม เพื่อให้เห็นพัฒนาการทางด้านแนวคิดด้วย

๘๐๒ ๒๑๒ สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันตก

๓ (๓-๐-๙)

Seminar on Problems in Western Philosophy

สัมมนาปัญหาในปรัชญาตะวันตก เน้นศึกษาประเด็นปัญหาทางปรัชญา เช่น ปัญหาทางอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ ของนักปรัชญาคนสำคัญในแต่ละยุค เช่น เฟลโต อริสโตเติล โทมัส อควีนาส โทมัส ฮอบส์ คาร์ล มาร์ก เป็นต้น ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องแสดงโครงสร้างของรายงานอย่างน้อย ๑ เรื่อง แล้วดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา แล้วเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน

๘๐๒ ๓๑๔ สัมมนาปัญหาปรัชญาวิทยาศาสตร์

๓ (๓-๐-๙)

Seminar on Problems of Philosophy of Science

ศึกษาปัญหาเรื่องกฎและทฤษฎีในวิทยาศาสตร์ การอธิบายปรากฏการณ์การยืนยันความจริง และความน่าจะเป็น วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีการลดทอนกับวิทยาศาสตร์ การกำหนดขอบเขตของความ เป็นและความไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่าง

น้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงานดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา

๘๐๒ ๓๑๖ ปรัชญายุคหลังสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๙)

Post Modern Philosophy

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของแนวคิดปรัชญาหลังสมัยใหม่ เช่น แนวคิดธรรมชาติของมนุษย์ แนวคิดเรื่องกฎหมาย แนวคิดเรื่องภาษา แนวคิดเรื่องความจริง แนวคิดเรื่องเสรีภาพ แนวคิดเรื่องเพศ เรื่องประวัติศาสตร์ เป็นต้น โดยเน้นศึกษาแนวคิดของนักปรัชญาคนสำคัญ เช่น วิท겐สไตน์ (Witgenstein) ฟูโกลท์ (Michel Foucault) แมคอินไตน์ (Mcintyre) เดอร์ริดา (Jacques Derrida) ฮาเบอร์มัส (Jurgen Habermus) เลียวทาร์ด (Jean-Francois Lyotard) เจมสัน (Fredric Jameson) แนนซี (Fean-Luc Nancy) วัตตีโม (Gianni Vattimo) เป็นต้น

๘๐๒ ๒๑๔ ปรัชญาภาษา ๓ (๓-๐-๙)

Philosophy of Language

ศึกษาวิเคราะห์มโนทัศน์ของปรัชญาภาษา ทฤษฎีความหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความจริง ธรรมชาติของภาษาของนักปรัชญาตะวันตก เช่น วิท겐สไตน์ เบอร์ทัน รัสเซลล์ ฟรีเก้ เป็นต้น และนักปรัชญาตะวันออก เช่น ธรรมกิริติ ปรัชญานายายะ เป็นต้น

๔) หมวดวิชาพื้นฐาน ไม่นับหน่วยกิต (สำหรับผู้ไม่จบสาขาวิชาปรัชญาโดยตรง)

๘๐๒ ๓๒๑ การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๒ ๓ (๓-๐-๙)

Philosophical Reasoning 2

ศึกษาหลักการและวิธีการใช้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive) และอุปนัย (Inductive) แบบเปรียบเทียบ วิธีการให้เหตุผลแบบมิลล์ เหตุผลลวิบัติ (Fallacy) การให้เหตุผลในปรัชญาเช่น ทฤษฎีจตุโกฏีของนาคคารชุน โดยศึกษากรณีตัวอย่างงานอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก แล้วพัฒนาศักยภาพในการคิดเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจักษ์ และสังเคราะห์ประเด็นปัญหาตามกรอบการให้เหตุผลนั้นๆ

๖๐๓ ๑๐๖ อภิปรัชญาวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๙)

Analytic Metaphysics

ศึกษาแนวคิดทางอภิปรัชญาหรือทฤษฎีความเป็นจริงในปรัชญาตะวันตกและตะวันออก เช่น แนวคิดของเพลโต อริสโตเติล วัตถุนิยม (Materialism) จิตนิยม (Idealism) ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) สัจนิยม (Realism) ปฏิฐานนิยมเชิงตรรกะ (Logical Positivism) อภิปรัชญาเช่น โยคจาร อภิปรัชญาในพุทธปรัชญา ปัญหาเรื่องเสรีภาพกับความรับผิดชอบทางศีลธรรม : ทศนะของนียัตินิยม (Determinism) อนียัตินิยม (Indeterminism) และทศนะประนีประนอม (Compatibility) ปัญหาเรื่องเวลาว่าเวลามีจริงหรือไม่ (Is time real?) ความเป็นจริง (Reality) ในพุทธปรัชญาสำนักมัธยมิก (Madhyamika) ความเป็นจริง (Reality) ในพุทธปรัชญาสำนักโยคจาร

๖๐๓ ๓๐๗ ญาณวิทยาวิเคราะห์

(๓) (๓-๐-๙)

Analytic Epistemology

ศึกษาแนวคิดเรื่องความรู้หรือทฤษฎีความรู้ของปรัชญาตะวันตกและตะวันออกสำนักต่างๆ ในประเด็นเรื่องธรรมชาติของความรู้ ที่มาของความรู้ มาตรฐานในการตัดสินความรู้ ลักษณะของความเชื่อและความมั่นใจ โดยเปรียบเทียบกับญาณวิทยาในพุทธปรัชญา

๖๐๓ ๒๐๘ จริยศาสตร์วิเคราะห์

(๓) (๓-๐-๙)

Analytic Ethics

ศึกษาทฤษฎีจริยศาสตร์ในปรัชญาตะวันตก เช่น ประโยชน์นิยม (Utilitarianism) กรณียธรรม (Deontology) อัตตนิยม (Egoism) เน้นศึกษาแนวคิดเรื่องความดีสูงสุดของชีวิต เกณฑ์ตัดสินความดี (Good) ความชั่ว (Bad) ความถูก (Right) ความผิด (Wrong) นอกจากนี้ ยังศึกษาอภิจริยศาสตร์ (MetaMetrics) และศึกษาทฤษฎีจริยศาสตร์ในปรัชญาตะวันออก เช่น พุทธจริยศาสตร์ จริยศาสตร์ของเซน เป็นต้น พร้อมกับวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ร่วมสมัย เช่น ปัญหาการทำแท้ง การฆ่าตัวตาย การุณยฆาต การตัดสินประหารชีวิต การทำสำเนาพันธุกรรม (Cloning) และการวิจัยเซลล์ต้นแบบ (Stem Cell Research) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดทางจริยศาสตร์ในพุทธปรัชญา

๘๐๒ ๒๑๙ สัมมนาปรัชญาจีน

(๓) (๓-๐-๙)

Seminar on Chinese Philosophy

สัมมนาเกี่ยวกับแนวคิดมนุษยนิยม ธรรมชาติของมนุษย์ ทางสายกลาง ธรรมชาติและความจริงของเต๋า แนวคิดเรื่องหยิน-หยาง ความรักสากล สวรรค์ สวัสดิการสังคม สำนักกฎหมายนิยม (Legalism) แนวคิดเรื่องการศึกษา แนวคิดว่าด้วยความดี ความชั่ว โดยเน้นศึกษานักปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและการพัฒนาทางสังคม เช่น ขงจื้อ เม้งจื้อ เหล่าจื้อ หานเฟยจื้อ ชุนจื้อ เป็นต้น ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

๘๐๒ ๓๒๐ สัมมนาปรัชญาอินเดีย

(๓) (๓-๐-๙)

Seminar on Indian Philosophy

สัมมนาเกี่ยวกับแนวความคิดทางปรัชญาอินเดีย เช่น แนวคิดเรื่องโมกษะ กรรม การเกิดใหม่ เป้าหมายสูงสุด พระพรหม ความหลุดพ้น จากสำนักจารวาก เช่น นยายะ ไวเชตีกะ สังขยา โยคะ มีมางสา เวทานตะ อไวทะเวทานตะ พุทธะ เป็นต้น ในการศึกษาวิชานี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๑ ประเด็น แล้วจัดทำโครงร่างรายงาน ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

๕) วิทยานิพนธ์

๘๐๐ ๒๐๐ วิทยานิพนธ์

๓๖ หน่วยกิต

Dissertation